

MYRSAGENS NATIONALØKONOMISKE BETYDNING.

AF TORVINGENIØR J. G. THAULOW.

DEN STÆRKE UDVIKLING af de internationale kommunikationsforholde har sammen med de udstrakte handelsforbindelser lidt efter lidt bidraget til, at livets fornødenheder kan erholdes mere letvindt og billig fra de dele af jordkloden, hvor de gunstigste betingelser for produktion er tilstede.

Vi behøver derfor ikke bekymre os stort om det brød vi skal spise, for vi kan faa alt det korn, vi vil have, fra Ruslands stepper og fra Amerikas prærier. Vi behøver heller ikke at bekymre os stort om, hvormed vi skal opvarme vore boliger, koge vor mad eller skaffe brændsel til vore fabriker, jernbaner og dampskibe, for vi kan faa al den stenkul, vi vil have, fra Englands kulgruber, og rækker ikke de til, er der mere at faa længere borte.

Saalænge disse fornødenheder kan erholdes billigere fra udlandet, end vi er istand til at producere dem selv, er det vistnok i sin orden, at vi importerer dem. Men paa den anden side er det nationaløkonomisk betænkelig, naar dette bidrager til, at vor handelsbalance med udlandet udviser en større indførsel end udførsel. At saa er tilfælde skyldes for en stor del vor indførsel af kornvarer og brændmateriale, der tilsammen udgør hovedmassen eller nærmere 80 mill. kr. aarlig.

Som forholdene nu er, er vi for en stor del afhængig af udlandet med hensyn til vore vigtigste livsfornødenheder, — vort brød og vort brændsel. Hvad dette vil sige i en eventuel krig behøver ikke nærmere at paavises. I begyndelsen af forrige aarhundrede fik vort land erfaring herfor, og hvor meget mere effektivt en blokade kan gennemføres med vor tids let bevægelige krigsskibe, kan nutiden give eksempler paa.

Ogsaa i den henseende bør vi arbeide for *national selvhjælp*, saaat vi saavel i freds- som krigstider kan være mest mulig uafhængig af andre lande.

Et af midlerne hertil er en mere udstrakt *udnyttelse af vore myrstrækninger*.

Man regner, at vi har mindst 3 mill. maal (10 ar) *dyrkbare myrer*, saaat hvis alle disse bliver opdyrkede, vil vi sammenlagt erholde saa meget mere dyrket land, at vi foruden fremdeles at avle alt hvad vi ellers behøver af kulturplanter ogsaa kan blive istand til at avle en stor del af landets behov af korn.

Man regner, at vi har mindst 1 mill. maal (10 ar) brugbare *torvstrømyrer*, hvilke for flere hundrede aar fremover vil række til for vort landbrugs behov til opsamling af den naturlige gjødning, der mange-steds fremdeles delvis gaar tabt, og som af sagkyndige er beregnet til en samlet værdi af 20—25 mill. kr. aarlig. Ved at udnytte torvstrø-

- der nu glædeligvis i de senere aar har skudt stærk fart —
 le torvstrø i fjøs og stald, vil vi bidrage til at forøge vor
 stning, saaat vi ogsaa derved kan avle mere korn.

Man regner, at vi har mindst 2 mill. maal (10 ar) brugbare
brændtorvmyrer, der tilsammen er tilstrækkelige for eventuelt at erstatte
 hele vor nuværende kulindførsel i 200 aar.

Det er vistnok saa, at selv maskinbehandlet brændtorv ikke over-
 alt med fordel kan anvendes, men mangesteds i vort land er gunstige
 betingelser tilstede, uden at der hidtil er foretaget nævneværdig meget
 for at udnytte dem. Naar undtages vore vidtstrakte kystdistrikter fra
 Lister og nordover helt til den russiske grændse, hvor befolkningen i
 umindelige tider ikke har anvendt andet brændsel end torv, og hvor
 brændtorvdrift paa grund af forholdene er mere almindelig end mange
 kanske aner, produceres den forøvrigt forholdsvis lidet.

Hvis vi kunde faa vor aarlige brændtorvtilvirkning forøget med
 f. eks. 1 mill. tons brændtorv, hvilket i brændværdi omtrent tilsvare
 en trediedel af vor nuværende kulindførsel, da vilde vi kunne spare
 10 mill. kr. aarlig for landet. Med et rundt tal vilde der herved skaffes
 arbeide for 8000 mand og 4000 kvinder og halvvoksne børn. I ar-
 beidsløn vilde der hertil blive udbetalt 3,5 mill. kr. aarlig, penge der
 nu kommer de udenlandske kulgrubearbejdere tilgode.

Undersøger vi de statistiske opgaver over vor indførsel af stenkul,
 koks og cinders i tiaret 1891—1900, finder vi, at brændselsforbruget
 stadig stiger, saaat indførselen i løbet af 10 aar omtrent har fordoblet
 sig, og prisen stiger ligeledes, saaat den samlede indførselsværdi i løbet
 af 10 aar omtrent er blevet tredoblet. Vort lands udgifter til uden-
 landsk brændsel var i aaret 1900 kr. 15,82 pr. individ.

Der er al grund til at faa vor kulindførsel reduceret ved at til-
 virke brændtorv hvor forholdene egner sig herfor. Mange af vore
 brændtorvmyrer kan aftorves paa en saadan maade, at bunden derefter
 kan dyrkes, saaat vi ogsaa derved kan erholde mere dyrket land.

At nyttiggjøre sig de bløde, sumpige og vidtstrakte myrstrækninger
 er gammelt og kjendt fra omtrent saa langt tilbage i tiden, som Norges
 saga ved at berette.

Saa melder *Snorre Sturlasson: Norges kongers saga*, at nord-
 mændene for omkring tusind aar tilbage var foregangsmænd paa dette
 omraade og lærte andre nationer, hvordan man skulde bære sig ad.
 Der fortælles om *Torv-Einar*, som reiste til Shetlandsøerne, hvor han
 lærte befolkningen at brænde torv.

Sidenefter i de tusinde aar er myrerne udnyttede mere og mere,
 men at der endnu staar meget tilbage, det kan man overbevise sig om,
 ved at reise omkring i landet, hvor man faar se de mange myrer, der
 fremdeles ligger øde.